2000-ben már csak napi három órát alszunk

„Az alvás lassan, de biztosan kimegy a divatból" — mondotta dr. Magralore Pai, a londoni Belmont-kórház konzultáns pszichiátere.

„Kétezerben legtöbbünknek elegendő lesz napi három órai alvás" — mondotta dr. Pai, aki 37 év óta foglalkozik az alvás problémáival.

„Már mostanában annyi tennivalónk akad esténként, hogy egyre kevésbé fekszünk le szívesen. Agyunk aktívabbá vált és testünk jobban táplált. Egyre kevesebb alvásra lesz szükségünk és egyre kevésbé kívánjuk majd az alvást" — mondotta a londoni orvos.

Beszélgetés
a társadalmi munka három hősével

Aranyjelvényt tűznek május elsején a mellükre, pedig amivel a magyar falut a por- és sártengerből kiemelni segítenek, a kezüket kellene bearanyozni. Árkolnak, falakat húznak, kutat és az utcán járdát építenek, községük fejlesztéséért, falujuk szebb és jobb életéért, minden munkából kiveszik részüket. Nappal a műhelyben, a földeken, vagy íróasztalnál fáradoznak, pihenő idejükben esténként, és vasárnaponként pedig mindig készek társadalmi munkára, minden fizetség nélkül dolgoznak, építik és szépítik a magyar falu új arculatát. Közülük, akik az elmúlt esztendőben 150 munkaóránál többet dolgoztak, most jutalmazzák meg először a „Községfejlesztésért" kitüntető jelvény aranyfokozatával.

A fóti mamák

közül négyet ért ez a kitüntetés. Valamennyien a szülői munkaközösség tagjai. Egyikük, Kalmár Istvánné, otthon találjuk, éppen a csibéket eteti. Ötödikes kislánya, Borbála is otthon van, egyik kis osztálytársát korrepetálja, természetesen társadalmi munkában, hiszen az effajta munka náluk már családi tradíció.

— Amióta ez a nagyobb lányom iskolás — mondja —, évről évre végzek társadalmi munkát az iskolában. Az öregben, amíg odajárt, aztán, hogy itt a közelben az Arany János utcában épült az új, ott dolgoztam. Tavaly lett készen, most odajár a lányom. Az egész szülői munkaközösség, huszan-huszonöten férfiak, asszonyok vegyesen megtettük, amit megtehettünk. A férfiak téglát hordtak, szereltek, mi meg a kész épületet kitakarítottuk, felsúroltuk, meszeltünk, ablakot mostunk. Idén elkészültek a politechnikai tantermek, külön épületben. Ott is mi tisztogattuk el az építkezés minden szemetét. Hogy miért? Hát úgy érzem, ez kötelesség. Ott tanítják a lányomat és ott tanul még annyi sok gyerek...

A legtöbb társadalmi munkaórát

az egész megyében Szetner Árpád gombai pedagógus teljesítette. Pontosan négyszázhetvenhárom órát, ha egyfolytában dolgozott volna, ötvenhat munkanapnál többet. Felsőfarkasdon a négy éve épült tanyai iskola környékét hozta rendbe. Nem egyedül, a szülők is segítettek, de a munka oroszlánrészét ő végezte. Háromezerhatszáz négyzetméter területet, az iskola dombos udvarát kellett bekeríteni és elegyengetni. Betoncsöveket még dróthálót a tanács adott, a még szükséges néhány facöveket pedig a szülők. A dombon három teraszt csinált, azokat gyümölcsfacsemetékkel, szőlővel betelepítette, 100 köbméter földet, nagyobbrészt egyedül hordott el. Aztán az előkertbe fenyőt, meg díszfákat ültetett.

— Idén folytatjuk a szőlőtelepítést, a domb lejtőjére fenyőt, az iskola elé száz nyárfát ültetünk. Bekátrányozom az egész drótkerítést, a tetejére felhúzom a szögesdrótot — beszéli csillogó szemmel a lelkes fiatalember.

— Miért dolgozik ennyit?

Godolkozás nélkül felel:

— Kicsit a saját érdekemben, de azért is, mert nevelni csak kultúrkörnyezetben lehet.

A legidősebb társadalmi munkás

bizonyára egész Pest megyében Majoros József, hetvenegy éves nyugalmazott ács, 283 munkaórát teljesített a múlt évben. 1940-ben költözött Gyálra, akkor építette takaros házát, ahol most lakik. Tavaly bővítették a községi kultúrházat, az építkezés minden ácsmunkáját Majoros József végezte el. De segédkezett a cserepezésben, a padlóburkolásban, más munkában is.

— Ha egyszer már ott voltam az épületen... — mondja.

— Bocsásson meg, dehát már nem fiatalember, nem szédül a magas tetőn?

— Ugyan, dehogy — felel nevetve. — Csak hat éve mentem nyugdíjba, hatvanöt éves koromban, még dolgoztam és micsoda magasságokban! Inotán például a három hatalmas hűtőtornyon. — Elgondolkozik, a múlt jár az eszében: — Bánhidán, 28-ban a kokszmű, Pesten, 48-ban a Ganz—MÁVAG nagy szereldéje, Tiszapalkonyán 56-ban a Szederkényi Vegyiművek... Nagy építkezéseken dolgoztam én kérem.

— Felajánlott idén is társadalmi munkát? Ugy halljuk, ez évben a község napközi otthont épít.

— Micsoda? És nekem még csak nem is szóltak erről?

— Hát dolgozna idén is?

— Természetesen. Már csak azért is, hogy a községnek kevesebbe kerüljön az építkezés, meg aztán én is csináljak még valamit.

Feláll, talán, hogy megmutassa, szálegyenes, még izmos a teste, végigsimít dús ősz haján és a szemében mosolyog a munkakedv.

Csak három aranyjelvényes társadalmi munkással beszéltünk a 197 közül, de bizonyos, hogy a többi is mind ugyanilyen, a közösségért munkára mindig kész szorgos, lelkes ember. A társadalmi munka hősei.

Sz. E.

Kultúrház – közakaratból

A kultúrház Tápiósülyben épül. Tápiósüly nagyközség. A népszámlálás adatai szerint 3338 lakója és 860 háza van. Közel négyezer ember, akik csak a moziba, a viszonylag szűk moziba térhetnek be esténként — s néha — alkalmi előadásokra — az iskolába. Klubélet, hasznos elfoglaltságot jelentő szakkörök, szórakoztató színházi előadások — mindeddig kimaradtak a község kulturális életéből. Kimaradtak, pedig az emberek igénylik ezt.

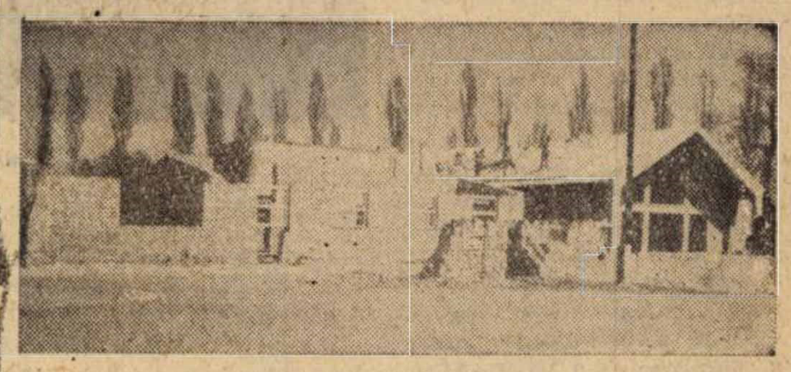
De most már épül a kultúrház. A tanács — engedve a közakaratnak — néhány év alatt összespórolt 300 ezer forintot, s a Cegléd Városi Építőipari Vállalat nekilátott a munkának. Persze, a spórolt pénz kevés, de a község hitelt és támogatást is kapott — és munkát, társadalmi munkát, amelyet hatvankétezer forint értékben végeztek eddig a kultúrára éhes emberek. Tehát épül a kultúrház, a falak nagy része felhúzva: már látszik, hol lesz a színpad, a 380 nézőt befogadó színházterem, az öltözők, szakköri szobák, gondnoklakás, előcsarnok. Látszik, hol lesz a ruhatár és az a téres terem, ahol végre igazi otthonra talál a könyvtár.

— Ki lesz az igazgató?

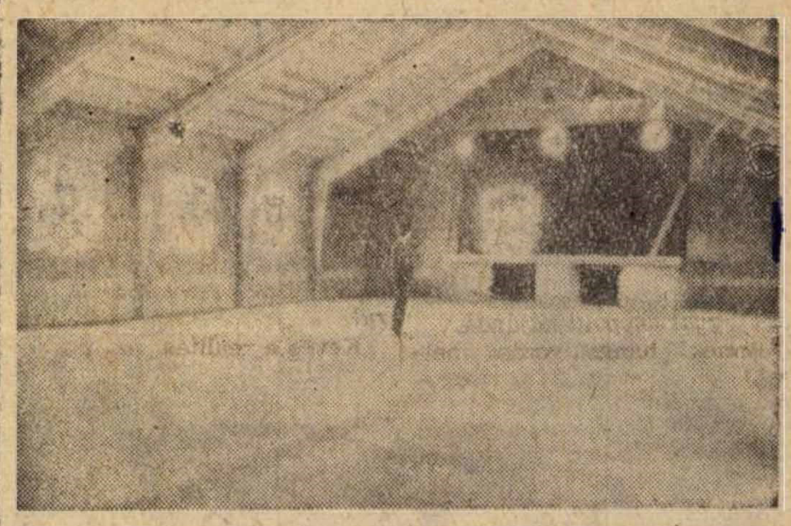
— Bagoly Gábornét szeretnénk, aki eddig is remekül dolgozott, mint a község „kulturális parancsnoka". Az ő tapasztalataival pezsgő életet teremthetnénk ebben, a még befejezetlenül is mindenkinek igen kedves épületben.

S. Papp Miklósné, Tápiósüly tanácstitkára, csendesen hozzáteszi még:

— Közakaratból épül, s ha elkészül, nem lesz üres. Talán még kicsinek is bizonyul, hiszen Kókáról, Szecsőről, Sápról, Uriból is sokan fognak ide járni. Főleg, ha már nem kell Pestre utazni, mert kijön ide a színház — kijöhet, nagy a színpadunk. S bár októberre szól a szerződés, reméljük, hogy előbb, augusztus 20-ára megnyílhat ez a régóta igényelt „összespórolt" kultúrotthon.

A falak a tetőt várják

Itt játszik majd a Petőfi Színpad

(Foto: Gábor, Szöveg: Murányi)

KEDVES VENDÉGEK

Avagy hosszúra nyúlt a kártyaparti

(Komádi rajza)

Miért mostohagyerek a DCM fogászati szakrendelője?

Még jól emlékszünk arra, hogy milyen hosszú ideig tartó huzavona után tették lehetővé, hogy a Dunai Cement- és Mészmű orvosi épületében megnyílhasson a fogászati szakrendelő. Az Egészségügyi Minisztérium engedélyezte itt a munka beindulását, majd *néhány hónap múlva a Váci Városi Tanács rendelőintézetének felügyelete alá került.* Ma már nemcsak mint üzemi fogászat működik, hanem a városról északkeletre elterülő hegyközség lakóinak is körzeti szakrendelője. *Sejce, Gombás, Csipkés és a többi részről jönnek a betegek.*

A barátságos környezetű, világos rendelő szinte feledteti a belépők fájdalmát. *Cserháti István* fogász nemcsak szaktudását, de szívét-lelkét is beleadja a munkába. Egy-egy elkésett beteg miatt hazatérőben sokszor gyalog teszi meg a háromkilométeres utat, fájós lábával. Saját munkáján túl oktatja, tanítja az asszisztáló *Nagy Erzsikét*, hogy még több ember fájdalmán, baján tudjanak segíteni.

Az eltelt hét hónap alatt nagyon sokan keresték fel ezt a helyiséget. *A betegnyilvántartókönyv adatai szerint több, mint négyezren! Ebből 1291 a foghúzás, 720 az ecsetelés, 83 az új fogsor és 276 a szaktanácsadás.*

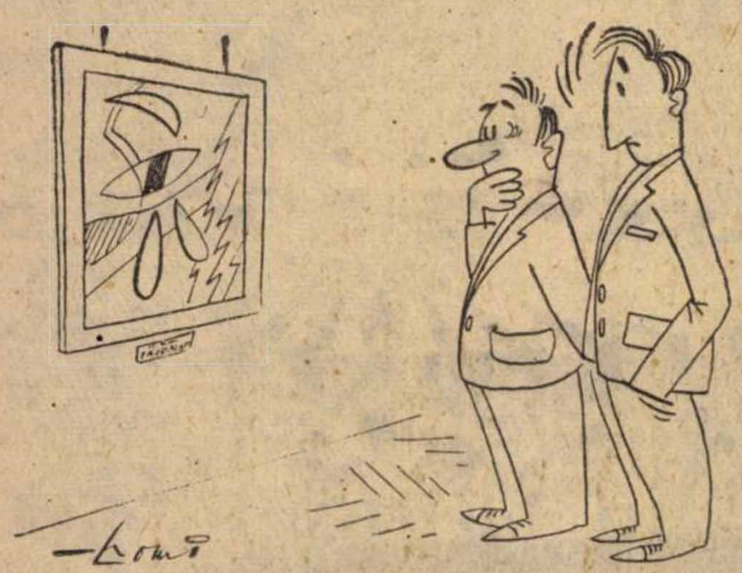
Mindenképpen megérdemlik a legmesszebbmenő támogatást — mondaná a gyanútlan olvasó. Hol van akkor a hiba?

Ott, hogy a szakrendelő *kétirányú munkát is végez*, mégsincs gazdája. Az ÉM Szolgáltató Vállalata gondoskodik ugyan fehér köpenyekről vagy linóleum szőnyegről — de a tízezer forintos felszerelést Cserháti mint *sajátját bocsátja rendelkezésre anélkül, hogy ezért külön térítést kapna.* (Az iskolafogász hasonló körülmények mellett havi 600 forint kopásdíjat kap.) Előlegezi még a fogsor-csomagok portóját, pótolja a takarítóasszony munkadíját; de egy értékesebb műszer meghibásodása szinte megoldhatatlan problémát jelentene. Keserűen említi, hogy egy pincér külön díjazást kap a hozzá beosztott pikolófiú tanításáért; ő az összehasonlíthatatlanul értékesebb oktatást lelkesedésből, hivatásszeretetből végzi.

Kétségtelenül jólesik a szakfelügyeleti szervek elismerése, erkölcsi megbecsülése, azonban úgy érezzük, hogy *héthónapos működés után rendezni kellene a DCM fogászatának orvoslásra váró problémáit is.*

Papp Rezső

EGY MODERN TÁRLATON

— Miért A fájdalom nevet adták ennek a festménynek?
— Biztos a nézőkre gondoltak.

(Komádi rajza)

Kik jelentkezhetnek a dolgozók iskoláiba

A Művelődésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint az általános és a középiskolák esti és levelező tagozataira 1962—63-as oktatási évre az alábbiak szerint lehet jelentkezni.

Azok a dolgozók, akik nem végezték el az általános iskola nyolcadik osztályát, vagy az annak megfelelő iskolát, általános iskolai tanfolyamra iratkozhatnak be. Jelentkezési idő: városokban és ipari vidékeken május 15-től június 30-ig és augusztus 25-től szeptember 5-ig, Mezőgazdasági vidékeken augusztus 25-től október 1-ig.

Az általános gimnáziumok és a közgazdasági technikumok első évfolyamaira azok a dolgozók vehetők fel, akik 15. életévüket betöltötték, általános iskolai, vagy ennek megfelelő előképzettségük van és legalább fél évet munkában töltöttek, ipari technikumokba a 18. életévüket betöltött ipari dolgozókat veszik fel. A felvételhez az iskolai végzettség igazolásán kívül megfelelő szakmai gyakorlat is szükséges. Az érdeklődők május 15-től június 30-ig jelentkezhetnek.

A felvételek feltételeiről az iskolák vezetői és a megyei tanácsok művelődésügyi osztályai adnak részletes felvilágosítást. (MTI)

Gépesített gyalogpostás

Megyénk legkisebb községe, széles Pest megyében az egyetlen, ahová még mindig így kell címezni a levelet:

Tésa, up. Kemence.

Vasútja sincsen, s az Ipolyon sem közlekedik postahajó. Meg aztán a faluba levél se sok jön, megy, ami nem is csoda. Hiszen a legutóbbi népszámlálás mindössze 380 lelket olvasott meg benne és ebbe a számba természetesen a koruknál fogva még az íráshoz sem konyító dedósokat, meg csecsemőket is beleszámították. Újság is csak húsz embernek jár naponta, hetilap viszont mintegy hetvennek, így hát Pleskó József gyalogpostásnak azért nap mint nap akad kézbesíteni valója.

Régmúlt időkre emlékeztető cím és rang ez a gyalogpostás, nem sokan viselhetik most már az országban, fogytán fogy az up., az utolsó posta. Amelyik községben még mindig nincs postahivatal, ott többnyire már van postafiók. Legalább ilyen alacsonyabb rangú postaintézményt szeretne kapni Tésa is. Nem mintha a levelet meg az újságot nem hozná pontosan a gyalogpostás, de aki bizony csomagot kap, annak csak az utalványt kézbesíti. Kemencéről, a postahivatalból a csomagot nem hozhatja ki, tiltja a szabályzat, még ha különben jó szívvel ki is cipelné. A pénzküldeményt, ha már jön valakinek, azt kihozhatja. Ellenben aki Tésáról akar csomagot feladni, annak személyesen be kell menni a postára, s annak is, aki pénzt küld. Olyan sokan nem küldözgetnek pénzt a községből, de a tanácsnak bizony a befizetett adót nyomban továbbítania kell, és hasonlóképpen naponta postára kell tennie a bevételét a szövetkezeti boltnak és az italboltnak is. Kis szabálytalansággal általában másodnaponként gyalogol be a postahivatalba a két boltvezető, mialatt pedig odavannak, zárva a boltjuk.

Egyszóval a pénz- meg csomagküldés kényelmetlenséggel jár az egész falunak, s nyilván bizonyos mértékig a község fejlődését szívükön viselő tésaiak hiúságát is sérti ez a postátlan állapot. Nemrég azután a postaigazgatósághoz fordultak, hivatalt, vagy legalább fiókot adjon Tésának. Pleskó József, jelenlegi gyalogpostás ellátná a hivatali teendőket, felvenné a leveleket, a pénzt és csomagküldeményeket, aztán továbbíthatná most már a községbe járó autóbuszok valamelyikén, s emellett továbbra is kézbesítene. Legfeljebb azalatt bezárná egy időre a hivatali helyiséget. Tehát még személyi költséget se okozna az áhított reform.

S a tanács a posta számára helyiséget is biztosítana. Erre a célra felajánlotta a két szobából álló tanácsházát, mivel saját hivatalát amúgyis rövidesen az iskolába költözteti. Ebben az iskolaévben ugyanis Tésáról a felsőtagozatosok már Vámosmikolára járnak, kettőből megürült az egyik tanterem, épp elegendő az a tanácsnak, sőt, még tágasabb mostani hivatali helyiségénél is. Az alsó tagozat négy évfolyamának összesen 24 növendéke pedig egyetlen osztatlan tanulócsoportban szedi magába a tudományokat.

Tésa kérelmét jóakarattal fogadta a postaigazgatóság, egy hónapon át ellenőrizte a tésai postaforgalmat. Az ellenőrzés eredménye alapján aztán meghozta a döntést: Tésa up. Kemence marad. Ötszáz forinttal kevesebb a havi postaforgalma annál, hogy a fennálló szabályok alapján a jelenlegi állapoton változtathatna.

— Egyszóval gyalogpostás marad? — kérdjük Pleskó Józsefet.

— De csak papíron — felel nevetve. — Ugyanis motorizált gyalogpostás lettem egy év óta. A magam pénzén vettem egy Bervát, azon járok be saját költségemen Kemencére, a postahivatalba. Nem győztem már a gyalogolást, oda-vissza kilenc kilométer naponta, és utána még a kézbesítés faluhosszat, sok az. Tizenkét esztendő alatt belefáradt a lábam.

Tehát ha Tésa egyelőre nem is kap közvetlen postát, gyalogpostása már gépesítette magát. Hiába, a fejlődést nem lehet feltartóztatni.

Szokoly Endre